

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Urincza 276. sz., hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A helyzet.

Nagy-Becskerek, október 28.

(Á—.) A király s királyné ő Fel-seégeik a budai honvédszobor leleplezési vitájának disztelen befejezése után hirtelen félbeszakították gödöllői rezidenciájukat s elutaztak Bécsbe.

Indoka a meglepő ténynek nem volt akkor, de bizony kitalálhatta azt mindenki. A király szive is végre csak emberi sziv, azt is elfoghatja méltatlan érintés által a keserűség. S ez csakugyan méltatlanság, a mit Apponyiék a szélsőballal való ez alkalommal szövetekezésük által megtenni nem átalottak. Csak emlékeztünk vissza rövideden. A nyáron a Kossuth-ünneplés. Hiába ámit szemforgató loyaltással a szélsőball, annak kiegyezés ellenes s az 1849. apr. 14-iki detronizáló nyilatkozatra tekintettel királybántó jellege volt. Apponyiék úgy tettek, mintha hinnék a szélsőball ártatlansági fogadkozását és segítették a királyt el nem ismerő Kossuth számára megszerezni a király fő- és székvárosának diszpolgárságát. S most itt a budai honvédszobor leleplezési ideje. A király készségesen feledi az érzelmein egy párt által ejtett inzultuszt, sérelmet, megtisztelni kívánja az egész nemzet érzelmét, oly fényes s az egész világ által látható leleplezési modalitáshoz adja beleegyezését, mely a régi honvéddicsőségnek a király s hadsereg

általi hódolatteljes megdicsőítése mellett a legteljesebb harmoniát tüntesse fel a király s nemzet s a monarchia valamennyi tényezői közt a mult érzelmei s a jövő reményei tekintetében. S ime ismét a szélsőball volt az, mely a Kossuth-politikának s evvel önmagának egzisztenciája érdekében dühös agitációt kezdett a terv ellen, persze azzal az arczatlan állítással, hogy az alkotmányos királyhűséget nem alterálja az ország s hadsereg közti alkotmányos viszonyt megrontani törekvés — s nézze csak az ember Apponyiék ismét elfogadták a szélsőballi magyarázatot s a legteljesebb mértékben részt vettek a közvélemény félrevezetésében, a régi honvédek érzelmei s régi előítételei felkavarásában — a mivel az országvilágra szóló s bizony a nemzetnek kiszámíthatlan hasznára válandott leleplezési ünnepélyt meg is akadályozták.

Tudja az Apponyi-párt, hogy ha a király neheztel s szívében bántva érzi magát, akkor e bántalomérzet s neheztelés csakis ő rá súlyosodhatik mint oly pártra, mely a kiegyezésű léteire oly párttal szövetekezik, mely a kiegyezés halálos ellensége s mely fejétül az 1849-ik detronizáló, s mostani törvényeinket királyostul együtt el nem ismerő Kossuthot tiszteli.

Persze röstellik a dolgot, s ötolnek s hatolnak s még amiért ez igazán végzetes szövetségbe belementek, tudniillik Szapáry miniszterelnök meg-

buktatásáért, még azt sem emlegetik most már; pedig milyen nagy volt ugynevezett diadaluk után táborukban az ezt követelő orditózás! S ez annak már is megtörténtével dicsekedő hirsztelés! Csak sopánkodnak a dolog felett, mosakodnak a vád ellen, fogadkozván, hogy nem ők okai a király s nemzet közti jó viszony szép ege befelhősödésének s mirólunk, akik ezt joggal állítjuk, azt mondják, hogy konkolyt hintünk a nemzet közé.

De hát nem oda Buda. Mi nem konkolyt hintünk, de igenis hintjük a megismerés magjait arra nézve, hogy az Apponyi-párt a szélsőballal való szövetekezéssel, midőn a maga érdekében vélt cselekedni, a haza s nemzet érdekei ellen súlyos vétket követett el, mert csak az összes ellenzések egysége a Kossuth-kultuszban s a hadsereg elleni állás foglalásban tüntette fel egész Európa előtt hazánkat oly színben, mintha itt a forradalmi szellem volna a szívek felett s mintha a monarchia fennállása és a dinasztia uralma nem állának biztos alapokon...

Királyunk, bár a szive fáj, tudja, hogy ez nem igaz. De hogy az egész Európa is megtudja, a szabadelvűpárt kötelessége egységének törhetlen fenntartása által a központban s terjeszkedése, szervezkedése által a vidékeken. Föl kell világosítani az elméket, hol a szélsőball stréberei s a hatalomhoz Apponyiék csak privát érdek-

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Úz a szellő...

Úz a szellő csöndes őszi érzést,
Bús szivemben őszi gondolat...
Elmulás követje, jer, susogd el —
Hol veted meg, óh hol — siromat?

A virág, a lomb most hull pihenni,
Hülljak én is... rég ideje már!
Ide hull, hol édes illatának,
S anyyi fénynek szép emléke jár!

Haza vágyom, csöndes kis falumba!
Hit, remények, első szerelem,
Ifjuságom első dala, álmok,
Vissza vártok? száljatok velem!

Senkim sincsen a ki megsirasson,
Oh! de itt oly jók az emberek!
Ima jut a jött-ment sírhelyének,
Idegenért könyvet ejtenek!

Itt pihenjek és ne a főváros
Bősszájában legyek én halott,
Hol az élő eltemetve régen
S a ki holt, az elfeledve ott!

Gáspár Imre.

S á l i.

Irtá: Guy de Maupassant.

(Vége.)

Oly örömet mulattam ez omladékok között, hogy végre oda vittem eszközeimet és ott dolgoztam. A majmok alkalmasint gyilkos szerszámoknak vélték a fényes réz szögmérőket, mert láttukra szörnyű sivalkodással rebtentek szét.

Az estéket gyakran a Vihara tavára szolgáló erkélyen töltöttem Sálival. Némán néztük a fényes holdat, mely remegő esüst leplet vont a vizre. A tulsó parton kis pagodák állottak, mint megannyi átlátszó gomba, mely a tóból nőtt ki. Két kezem közé szoritva leánykám komoly fejét és lassan, hosszan csókoltam sima homlokát, e régi, mesés föld titkaival telj nagy szemét és mozdulatlan ajkát. És sejtelmes, erős, költői érzés támadt bennem, az az érzés, hogy a leánykában enyim egy egész faj, ez a titokzatos szép faj, melyből a többi emberesaládok eredtek.

A fejedelem pedig csak egyre-másra halmozott el ajándékaival. Egyszer olyasmit küldött, a mit legkevésbé vártam s a mi Saliban végtelen vágyat és bámulatot ébresztett. Egy csigákkal kirakott skatulya volt a nagy ritkaság; olyan kemény papirosból csinált, apró csigabigás skatulya, a melyet nálunk Franciaországban négy frankjával árulnak. Itt azonban mérhetetlen

értékűnek tartották. Alkalmasint az első volt, mely ez országba jutott.

Az asztalra l ktem és mosolyogtam azon, hogy mily fontosságot tulajdonítanak e hitvány vásári jószágoknak. Sáli azonban szüntelenül rajongó tekintettel nézte „Szabad hozzá nyulnom?” kérdé néha s mikor megadtam neki az engedelmet, kinyitotta a skatulyát, aztán nagy óvatosan lezárta és finom ujjával gyöngéden, vigyázva simogatta a csigabigákat. Látszott, hogy ez érintéstől szívéig ható gyönyörűséget érez.

De elvégeztem dolgaimat s a hazatérésre kellett gondolnom. Csak nagy nehezen birtam magamat elszánni, mert kis barátom iránt való szeretetemet visszatartott. Azonban nem halaszthattam tovább az indulást.

A fejedelem elbusult és ismét nyakrafőre rendezte a vadászatokat, a viadalokat; két hét mulva aztán megérttettem vele, hogy nem maradhatok többé és nagy nehezen elbocsátott.

Sáli szivropasztőben bucsuzott el tőlem. Sirt, jajgatott, fejét keblembe temette, egész teste vonaglott a sokogástól. Nem birtam megvigasztalni. Végre egy ötletem támadt. Fölkeltem, előkerestem a csigabigás skatulyát és odaadtam neki: „Ne ez a tied.”

Erre mosolyogni kezdett. Egész arcát megvilágította a belső öröm, ez a mély öröm, mikor lehetetlen álmok egyszere

ből kockáznak a haza s az összes polgárság nyugalmanak s a nemzet jövőjének érdekeivel. Szapáry gr. miniszterelnököt pedig ne kedvtelenítse el a sok méltatlan támadás: a szabadelvű párt csak az ő vezetése s kormányzása alatt tarthatja meg egységét, tömörségét; neki nagy s beláthatlan fontosságú missiója van a párt tömör bástyái által gátat vetni ama szerencsétlen áradatnak, mely eddig csak a gödöllői királyi időzést sodorta el, de ki tudja mi czélből lett megindítva az?! Szapáry grófnak s a liberális pártnak missiója ez áradat meggátolása, csak azt sajnáljuk, hogy a veszedelmet Szapáry iránti ellen-szenvében Apponyi gr. nem látja s annak elhárítása munkájától absz-tálja magát. Végzetes hiba ez, mely a bűnnél is nagyobb.

Uj törvényjavaslatok készülnek a „N-t” jelentése szerint, az igazságügyminiszteriumban; szólnak e rendkívül fontos javaslatok a fizetésképtelenségről, a fizetésképtelen adós jogcselekményeiről és a csődtörvény módosításáról. A fontos javaslatok előadói tervezetei elkészültek s ma megkaptuk azokat. Ezek a következők: A fizetés beszüntetéséről és csődön kívüli egyezségről. (46. §.) A fizetésképtelen adós vagyonát érintő jogcselekményeknek csődön kívül való megtámadhatóságáról. (38. §.) A csődtörvény módosítása. (66. §.) Mind-egyik tervezethez beható indoklás van csatolva. Az igazságügyminiszter megküldte a javaslatokat az ország ügyvédi kamaráinak, ugyancsak a kereskedelmi és iparkamaráknak is véleményezés végett.

Az új berlini osztrák-magyar nagykövet. A „Budapesti Közlöny” tegnap hozza Ő Felsőének kéziratát, melylyel Szögyény-Marich László, a volt király oldala melletti miniszter, kinevezetik „rendkívüli és meghatalmazott nagyköveté a német császár és Poroszország királya mellé”, reá bízván a német fejedelemségekkel való diplomáciai összeköttetést is.

Athenből a „Pol. Corr.”-nak jelentik, tegnap Görögország összes templomaiban hálaadó istentiszteletet mondtak. Athenben a királyi pár is részt vett a diplomáciai kar kíséretében, azután pedig átvették a királyi várban a gratulációkat.

beteljesednek. Órjögő csókokkal halmozott el. De mégis nagyon sirt, mikor az utolsó isten hozzád pillanata elérkezett.

II.

Két év telt el. Tengerész-szolgalatom ismét Bombayba vitt. Ismervén az országot és tudván a nyelvet, ismét tudományos missziót bízta rám. Lehető gyorsan végeztem el dolgaimat, úgy, hogy még három szabad hónapom maradt és ellátogathattam Gonhara fejedelméhez, azzal a szándékkal, hogy viszontlátom az én kedves kis Sálimat, a ki azóta bizonyosan nagyot nőtt.

Maddan rádsá határtalan örömmel fogadott. Tüstént három bajvivót vágatott le a tiszteletemre s az első nap nem hagyott magamra egy pillanatra sem.

Este, mikor végre szabad lettem, elhivatam Haribadadát és minden hiábavaló beszéd után, hogy ne keltsem föl gyanuját, ezt kérdeztem tőle:

— Hát valjon mi lett a kis Sáliból, a kit a rádsá ajándékozott nekem?

Az udvarmester elkomorodott és zavartan felelt:

- Jobb nem beszélni róla.
- Ugyan miért? Derék kis leány volt.
- Rossz utra tért uram.

Baross Gábor emlékszóbra.

A következő a hazai közönséghez intézett felhívás küldetett szét a Baross Gábor emlékszóbrára leendő adakozásra.

Ércz-szobrot annak, a ki életében is ércz volt!

Mintája az igaz férfinak, a hazafinak, a kormányférfinak.

Kinek alkotásait hirdeti vas és arany.

A ki Magyarországot önmagához közel hozta.

A ki a honi ipart és kereskedelmet saját piedestáljára állította.

A ki vaskaput tört Dunánknak, aranykaput épített Fiuménknak.

Baross Gábor szobra legyen az utókor előtt látható jelvénye a munka megdicsőítésének.

A nép filléreiből gyűljön össze az ércstömeg, mely szobrát alkotni fogja.

A hatalmas alak, ki élteben, mint Atlasz, hordozta vállán hazáját, hordozza azt ez ércz-szobor alakjában is az idők végtelenségéig!

E felhívással fordulunk a nemzethez, Baross Gábor emlékének méltó megörökítése végett.

A nemzethez, mely életében annyi ragaszkodással viseltetett iránta, halálában mélyen gyászolta, hogy állithassuk fel lehetőleg mielőbb a fő és székváros keleti vaspályaháza előtti díszes téren azon férfiu ércz-szobrát, kinek nagy alkotásai között legnagyobb mégis csak a hazai közlekedésügy ujjiateremtése vala.

A szoborra szánt adományok, ez ivre jegyezve, a temesvári kereskedelmi és iparkamarához küldendők, mely kezelésüket magára vállalni szives volt.

Budapest, 1892. október hó 15-én.

Vasary Kolos, Magyarország hercegprímása, mint a Baross-szobor bizottság védnöke, báró Podmaniczky Frigyes, a szobor-bizottság elnöke, Brázay Kálmán, a szobor-bizottság alelnöke, Wahrman Mór, a szobor-bizottság alelnöke, J. Virág Béla, a szobor-bizottság jegyzője, Szerényi József, a szobor-bizottság jegyzője, Tordai Kádár Kálmán, a szobor-bizottság jegyzője.

HIREK.

— Városi közgyűlés. Nagybecskerek r. t. város képviselőtestülete f. évi október hó 31-én d. u. 3 óraker tartja rendes havi közgyűlést a következő tárgysorozattal.

1. Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának f. évi 1320. sz. alatt hozott határozata, melylyel a városi képviselőtestületnek f. évi 120. sz. alatt hozott határozata az adóügyi előadó díjai tárgyában jóváhagyatik.

— Hogyan? Sáli? Mi lett belőle? Hol van?

— Azt akartam mondani, hogy rossz véget ért.

— Rossz véget? Meghalt?

— Meg, uram. Gyalázatos dolgot követett el.

Szívem dobogott, mellem szorult.

— Miféle gyalázatos dolgot? Kérdem. Mit tett? Mi történt vele?

Az ember egyre jobban megzavarodott és rebegeve válaszolt:

— Jobb, ha nem kérdi.

— De én tudni akarom.

— Lopott!

Lopott? Ez lehetetlenség. Képtelenségnek tartottam, hogy Sáli, az én kis Sálím, a kinek kristálytiszt, szép lelkét ismertem, ennyire vetemedhetett volna.

Elkomorodtam, s telve rossz sejtelemről, félve kérdem:

— És mit lopott!

Haribadada arca sötét kifejezést öltött:

— Rut dolgot követett el, uram, mondom!... Azt a csigabigás skatulyát letlők nála, a melyet a rádsá ajándékozott önnek!...

Szívem hirtelen összerosult. Szédülés fogott el, s homlokomat hideg veríték lepte

2. A hb. kir. tanfelügyelőség átirata, melylyel a nm. m. kir. vallás- és közoktatási miniszter urnak f. évi szeptember hó 26-án 26,894. sz. a. kelt rendelete közölte a felső muzslyai telepítvényen felállítandó iskola tárgyában.

3. A számvizsgáló-bizottság jelentése a városi iskolák 1891—92-iki számadása tárgyában.

4. A pénzügyi bizottság jelentése a f. évi szeptember havában megtartott pénztári vizsgálat tárgyában.

5. A vár. tanácsnak f. évi 653. sz. alatt véleményes javaslata a vár. előfogatok szaporítása tárgyában.

6. A vár. polgármester hiv. jelentése az ital- és fogyasztási adók megváltása tárgyában a fővárosba lett kiküldetése eredményéről.

A hb. iskolaszék átirata egy kisegítő tanítói állás rendszeresítése tárgyában.

8. Ugyanannak átirata, mely szerint Dold István községi tanító, ipariskolai tanítónak választatott.

9. A hb. szerb hitfelekezeti iskolaszék kérvénye az engedélyezett failletmény fel-emelése tárgyában.

10. A polgármester hiv. jelentése, melylyel a legtöbb adót fizetők névjegyzékét betorjeszti.

11. Az állandó építési bizottságnak f. é. 22. sz. a. kelt véleményes javaslata a polgári iskola II-ik osztályának elhelyezése czéljából teljesített átalakítási munkálatok tárgyában.

12. Ugyanannak folyó évi 23. sz. a. kelt véleményes javaslata a gyepmesteri épületnél teljesített csatorna hosszabbítási munkálatok tárgyában.

13. Ugyanannak véleményes javaslata a nagy hidon eszközölt tatarozási munkálatok tárgyában.

14. Ugyanannak véleményes javaslata a váraljai utcában felépített három átereszt tárgyában.

15. Ugyanannak 29. sz. a. kelt véleményes javaslata az új marhavásár tér berendezése tárgyában.

16. Ugyanannak f. évi 31. számú véleményes javaslata a Bega partján felállítandó átereszt tárgyában.

— És a netán még beérkezendő tárgyak.

— A kolera. A járvány tegnap óta nem csökkent, dacára annak, hogy a hatóságok a legnagyobb erővel igyekeznek a szörnyű betegség terjedésének gátat vetni.

Tegnap déltől ma déli 12 óráig ismét négy betegség történt. Ezek közül kettő a Popovics féle tanyán, egy a sörház épületben és egy a Mészáros Lázár-utcában fordult elő.

el. Képtelen voltam szólni, s csak halkán, alig tudva palástolni rettentő felindulásomat, kérdem:

— És... és mi történt vele?...

Haribadada komolyan felelte:

— Méltó büntetés érte, uram, e felől nyugodt lehet!... Zsákba kötöttük és a vízbe dobtuk...

Intettem, hogy egyedül akarok maradni, s Haribadada mélyen meghajolva távozott. Aztán egy pamlagra roskadtam és átengedtem magam a kínzó fájdalomnak.

Szegény Sáli! Én okostam vesztét! És feltűnt előttem bájos, feledhetlen alakja. Szépséges, vonzó arca, édes, gyermekes mosolygása.

Vége, vége!

Szerencsétlenség, boldogtalannak éresem magam, a midőn elgondoltam, hogy enyésző szép kis testének csontváza itt van alattam, kötéllel körülcsavart zsákban, e fekete vízben, melyet valaha együtt néztünk.

Másnap elutaztam, hiába könyörgött, hiába sopánkodott a rádsá. És most azt hiszem, hogy soha nem szerettem más nőt, csak a kis Sálit.

Meghalt tegnap óta egy beteg s felgyógyultan távozott a kórházból egy beteg.

Az ujabban megbetegedettek a barakk-kórházba szállítottak, a hol gyógykezelés alatt állanak.

A betegek lakásai fertőtlenítettek s hátrahagyott ruhaneműk megsemmisítettek.

Halottak napja. A főgimnázium igazgatósága arról értesít, hogy a főgimnázium gyakorló iskolája halottak estjén, az egészségtelen időjárás miatt nem vonul ki testületileg a temetőbe.

Kazánrobbanás. Nagy szerencsétlenségről értesít bennünket écskai levelezőnk. Az écskai uradalom gözmalmában ugyanis tegnapelőtt a kazán, eddig még ismeretlen okból felrobbant, s ennek következtében a gép körül foglalatokodó Auber mann, uradalmi ispán súlyosan, a fűtő pedig könnyebben megsebesült. Mindkét sebesültet Nónay dr. vette ápolás alá, a ki a betegeket az itteni kórházba szállította. Auber mann sebe életveszélyes, s felgyógyulásához alig van remény. Az ügyben a nagybecskereki kir. törvényszék megindította a vizsgálatot, melyet Ivkovi Péter, törvényszéki bíró vezet.

Esküvő. Ma délelőtt vezette oltárhoz Bene Dezső városi főszámvéző Herczeg Erzsike kisasszonyt, özv. Herczegné szeretetreméltó, művelt leányát. Mint násznagyok szerepeltek Krsztics János polgármester és Rónay Alajos zombori földbirtokos. Az esketési szertartást Benedek Elek zentai tanár, a menyasszony rokona végeste, ki a fiatal párhoz emelkedett szellemű beszédet intézett. Legyen a ma kötött frigy oly boldog, mint azt a mátkapár összes barátai szívből kívánják.

„Tanügyi miseriák“ czimén a „Felső Torontál“ f. é. október hó 28-ikáról a valkányi községi és az egyházaskeői róm. kath. hitfelekezeti iskolát elhanyagolt állapotára hívja fel a kir. tanfelügyelő figyelmét. Bistos forrásból arról értesültünk, hogy a valkányi községi iskola törvényszerű rendezése a tanító önkéntes lemondása folytán már foganatba vétetett, az egyházaskeői róm. kath. hitfelekezeti iskola rendezése tárgyában a kellő intézkedések pedig a csanád-egyházmegyei püspökség útján már megtétettek.

Temetés. Tegnap kísérték örök nyugalomra a mi elhunyt derék városi mérnökünket, Neugebauer Miksát. Az elhunyt népszerűségét legjobban jelezte a százakra menő tömeg, mely neki a végtisztességet megadta. A gyászoló közönség között ott láttuk a városi tisztikart testületileg, élén Krsztics János polgármesterrel, számos városi képviselővel, a mérnöki kart teljes számmal és az elhunytnak számos rokonát és jóbarátját. A gyászszertartást Schaffer Antal pápai praelátus végeste segédlettel. Négy órakor vitték ki a számos koszorúval borított koporsót a temetőbe, hol Perisics Zoltán dr. városi főjegyző a következő megható gyászbeszédet mondta:

Mélyen tisztelt gyászoló közönség!
Összegyűltünk, hogy utolsó útjára kísérjük el hirtelen, váratlanul elhalt pályatársunkat, barátunkat, kinek elköltözése szinte igaz fájdalommal töltötte el városunk közönségét s e város tisztikarának szívét, mert vele egy oly férfi száll sírba, kit a polgárrésnyek ritka teljességgel ékesítettek s kinek élete nem volt egyéb, mint hivatásának szeretete, nem volt más mint buzgalomának, tehetségeinek e város érdekében való önfeláldozó érvényesítése.
Valóban alig találni szoktat, melyek méltán kifejezhetnék ama fájdalmat, mely szívünket eme önértetes, igyekvő tisztatársunk elhunytával eltölti, mert hiszen vállaltva működött közre velünk azon csél elérésére, hogy Nagy-Becskerek a külsőleg is szépen fejlődő vidéki városok képét mutassa.

A kéréletlen halál kiragadta társunk kezéből az oly szakavatottsággal vezetett rajzont, kiragadta akkor, a midőn még oly sok szép megoldásra váró feladat állt előtte. Sajnos, hogy éppen hivatásának lelkiismeretes, ernyedetlen pihenést nem ismerő teljességgel volt egyik legfőbb oka annak, hogy őt ily hirtelen kellett elveszítünk.

Fájdalmas szívvel bucsuzunk tehát elhalt barátunk te föléd! Legyen neked a nyugalom örök, élted folyamán úgysem kínálkozott az számodra soha. Emléked sziveinkben sokáig fog élni s mindenkor szeretettel fogunk visszaemlékezni rád!
Gyászoló özvegyednek szolgáljon vigaszul az általános részvét s adja a Mindenható, hogy fiad példádindulva, képes legyen némileg feledtetni az e perczben mérhetetlennek érzett fájdalmát.

A világhírű Suaheli karaván Nagy-Becskereken. A kelet-afrikai világhírű Suaheli szerencsen karaván, mely Budapesten az állatkertben oly nagy feltűnést keltett, hazautaztában az ország nagyobb városait, a többi között Nagybecskereket is meglátogatja. A karaván, mely eddig Európa minden nagyobb városában bemutatta törzsének eredeti szokásait, tánczait, énekeit, imáit, fegyvergyakorlatait, — 7 férfiből, 7 nőből és 3 gyermekből áll; hétfőn az esteli vonattal érkeznek és kedden, szerdán a városi színházban lépnek fel Deréki társulatánál, mely az első este a „Molnár és gyermeke“, a második este pedig két kitűnő vígjátékot ad elő. E vendégszerelést követi Szilassy Irén k. a. első fellépése, mely iránt e közönség körében általános érdeklődés mutatkozik.

Rohonczy Gedeon és az aradiak. Egy temesvári német lap újságolja azt a hírt, hogy az aradi függetlenségi párt megharagudott Rohonczy Gedeonra, a török-becsei kerület orsz. képviselőjére, azért a beszédért, a melyet legutóbb a képviselőházban tartott Ebben a beszédben ugyanis Rohonczy felemlítette, hogy a szabadelpárt számos tagja azért nem ment le Aradra, a szabadságharc szobor leplelésére, mert a leplezési ünnepélyt a függetlenségi párt rendezte, s tartottak attól, hogy ezt valaminő politikai tüntetésre fogják felhasználni. E kijelentést vette zokon az aradi függetlenségi párt, s tiltakozott az ellen, mintha nekik szándékukban lett volna tüntetést rendezni. A párt legutóbbi ülésén meg is bizta elnökét, Müller Károlyt, hogy a gyűlés e tárgyban hozott határozatát tudassa Rohonczy Gedeon, országgyűlési képviselővel.

Kölcsönös pech. Egy delegátus panaszolja Taaffe miniszterelnöknek, hogy a neje elfeledte becsomagolni a rendjeleit, holott a legmagasabb fogadtatásnál nem fogja nélkülözhetni.

— Az én nőm pedig (felel Taaffe) nem csomagolta be a — nadrágot!

— Mit fog Ön tenni?

— Egyszerűen — másikat veszek, felel egykedvűen Taaffe gróf.

Rejtélyes gyilkosság. Az Aldunáról rejtélyes büntetést jelentett be a csendőrség a kerületi parancsnoksághoz. Ó-Gradina mellett egy olasz belefojtotta a feleségét a folyóba. A közelmúlt napok egyik estjén egy olasz férfi jelent meg Zian Koszta és Tukuleszku Miklós ó gradinai hajósoknál. Kérte, hogy vigyék őt át a szerb partra, ahol egy kőbánya van, a nejevel együtt. A folyón veszélyes volt az átkelés az esti sötétben, a két hajós vonakodott, de azután megegyeztek, hogy 40 krajczárt kapnak az átszállításért. Az olasz beült a csónakba a nejevel együtt s megindultak. Egymás mellett ült a padon a két utas. Mikor a folyó közepére értek, a férfi egy hirtelen lökéssel belevetette a Duná hullámai közé a nőt. A hatalmas folyam sebes árja rögtön elragadta. Az egyik hajós megtette a mentési kísérleteket, de az olasz, a kit névről különben nem ismernek, kicsavarta a kezéből a csáklyát. A két hajós erre nem mert átmenni Issainba, a szerb partra az olasz szal. Visszatértek vele a csónakállomásra s később bekisértek Ógradinára az előjáróságához, a mely az olasz letartóztatta. A csendőrség a hajósok útján értesült a dologról s a jelentésében nem említi a

gyilkos nevét, a melyet a hajósok sem tudtak.

A „barbár“ Szontagh Pál. Érdekes volt az — beszéli a „P. N.“ tárczairója — mikor eszelőtt vagy 15 évvel a magyar delegáció ülésezett Bécsben és akkor egy köös bucsulakomára gyűltek össze valamelyik bécsi szállóban. Akkoriban még nógrádi Szontagh Pál is — ez a tipikus magyar — delegátus volt. Az öreg Szontagh felállott dikciózni — németül. Azzal kezdte, hogy bocsánatot kér ama vakmerőségeért, hogy „barbár“ létere „németül“ merészel beszélni. Azután a legklasszikusabb német stílusban köszöntötte föl az osztrák delegációt, úgy hogy a beszéd végén Haymerle külügyminiszter hangosan mondta szomszédjának:

— Ich kenne diesen Herrn persönlich nicht. Es ist möglich, dass er ein Barbar ist, aber deutsch kann er!

Azóta 15 év telt el. Ma már annyira mégis eljutottunk valahogy, hogy a mi kedves osztrák szomszédaink elismerik, hogy a művelt magyar ember tud németül is.

A Replik munkatársai. Kolozsvárról írják, hogy az országos diákszövetség kolozvári intéző bizottsága közgyűlésén elhatározta, hogy a „Replika“ kolozsvári munkatársait kinyomossa és azok ellen megteszi a maga részéről a szükséges tennivalókat.

Nem kell fékezni! Vácziól írják a „P. N.“-nak, hogy Keszte József fehérmegeyi számolyi munkanélküli asztaloslegény tegnapelőtt Budapestről déli 12 óra 15 perczkor induló postavonatot Vác és Sződ között a nyílt pályán botjával hadonázva megállította. A vonatkísérő személyzet astán elfogta Keszte-t és föltette vonatra. Itt kérdőre vonták, hogy miért állította meg a vonatot? Erre lakonice az felelte: „Ő meg akarta mutatni, hogy a magyar államvasutak vonalain hon nem kell bremser!“ (Fékező.) A váczi állomáson átadták a rendőrségnek, de mire a városi kapitány megérkezett hivatalába, a mi soká tartott, a rab felkötötte magát egy nála levő szinagra. Még ideje korán észrevették az őrt álló rendőrök és levágták. A további vizsgálat less hivatala kideríteni: örült-e Keszte, vagy egyszerűen csak részeg volt?

Kitüntetések sorsa. Szuk Lipót, a ki 40 éven át volt a nemzeti senede gondnoka tanára nyugalomba vonult, megkínálták a koronás érdemkereszttel. Szuk, mintán egyes művész- és tanár-társai a Ferencz József-rendet kapták, visszautasította a kitüntetést. — Sal Ferencz, Nagyvárad polgármesterét Ó Felsége a III. o. vaskorona-renddel tüntette ki.

Wein János tiszteletdíja. A belügyminiszter nem hagyta jóvá Budapest közgyűlésének határozatát, a mely szerint Wein János vízvezeték igazgató részére az 1600 forintos tiszteletdíjon kívül, a nagyobb összeget képező 5000 frtos tiszteletdíj utalványoztassék.

Indítvány. A magyar delegáció ülésén egy nyelvbottlás derült intermezót keltett. Andrassy Aladár gróf fölkel és előre bocsátva, hogy egy indítványt kíván tenni, hogy t. i. a delegáció fejessen ki elismerését Tisza Lajos gróf elnök iránt a felszólalását e szavakkal végeste:

— „Indítványozom, hogy elnökünket az Isten sokáig éltesse!“

Az „indítványozom“ helyett persze azt akarta mondani a gróf, hogy „kívánom“.

— Pulszky Ferencz nagynevű ironak tegnapi számunkra, a „P. C.“ útján küldött cikke fölé, tévedésből került a „Nagybecskerek“ keltezése Budapest helyett.

—x— Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomor bajnál, a valódi „Moll-féle seidlitz porok” bizonyultak a leg-sikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 1 frt. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával.

Színház.

K. Kopácsy Juliska III-ik vendégjátéka.

A „Pepita”-ban, Hegyi Béla ezen éppen nem sikerült operettjének czimszerepében tegnap csak megerősítette Kopácsy Juliska azt a közkedveltséget, melyet első két fellépése alkalmával a mi nehezen felmelegíthető közönségünknek kivívott magának. Gyönyörű jelensége a spanyol czicrus szerepében is érvényre jutott, fesztelen játéka és kedves éneke tegnap is tetszett. Az est péce de resistance-a persze a „Tarara bum dié” volt, melyet a második felvonásban énekelt betétül. Alig kell talán mondanunk, hogy ez a gracióz asszony elragadó szépen tánczol, a mi ennél e dalnál a fő, s ezzel olyan lelkes és hangos tapsokra ragadta a közönséget, hogy alig akart véget érni. A szeretetreméltó művésznő engedett a köz-kívánságnak és látható fáradsága daczára eittánczolt még egy strófát, mi ismét szünni nem akaró tetszést keltett. Az az eddig szokatlan kombináció, mely a dait és a tánczot a szegény énekesnők rovására egyesíti, ugy látszik nálunk is tetszésre talált. Chacun à son gout. Szerény nézetünk szerint az angolok által inicziált ezen új irány sem a hangnak, sem az islésnek nem válik előnyére. — Az előadás ismét igen jól sikerült. Kovecsy kitünő diszpozícióban játszotta el don Gáspárt, kupléját nem győsték megismételteni. Sz. Nagy Imre (Fernando) igen szépen énekelt, a többi közreműködők E. Kovács Ilka és Csókáné pedig jól egészítették ki a kifogástalan ensemblet. Kórus és zenekar megállták helyüket. Közönség kevés. b.

Irodalom és művészet.

* Gróf Zichy Géza intendans hosszabb betegeskedés után Karlsbadból visszatért s újra átvette a m. kir. opera és a nemzeti színház ügyeinek vezetését.

* Duse Eleonora, mint a bécsi lapok írják, e hó 29-én három estére tervezett vendégszereplést kezd az osztrák fővárosban. Első este Denise-t játsza, második napon pedig a Verga féle Parasztbecsület Santuzzája lesz.

Táviratok.

A tegnapi minisztertanács.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapi minisztertanács a kabinet összes tagjainak részvételével délután két órától hatodfél óráig tartott. A „Pesti Hirlap” úgy vélekedik e minisztertanács után, hogy a kormány tagjai között a napirenden levő kérdésekre nézve, ez idő szerint teljes szolidaritás mutatkozik! Ez bizonyára a legjobb fordulat, sőt egyetlen garanciája annak is, hogy a szabadelvű pártban is változatlanul fennmaradt az ország ügyeinek sikeres intézése érdekében annyira kívá-

natos összetartás! Tulzott álláspont lenne az, hogy Szapáry Gyula gróf kormányelnök éppen a Hentzi-ügy miatt mondjon le. A helyzetet különben is az egyházpolitikai kérdések dominálják s e téren, a mint más oldalról értesítenek, még mindig nagy nehézségek forognak fenn.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapi minisztertanács nagyrészt a felszínre levő egyházpolitikai kérdésekkel foglalkozott. Wekerle pénzügyminiszter a polgári házasság kérdésében egyetért Szilágyi Dezső igazságügy-miniszterrel. Remélhető, hogy a kormány e tekintetben is egyetértelműleg fog fellépni.

A miniszterelnök útja.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, a fennforgó fontos politikai kérdések ügyében, november elején Bécsbe utazik.

Ellenzéki pletykák.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ellenzéki körökben ma délelőtt érdekes, bár éppen nem hihető hírek voltak elterjedve. E szerint az új miniszterium már november 7-ikére ki volna nevezve. Szapáry miniszterelnök azért megy Bécsbe, hogy beadjon lemondását. Bánffy báró, a képviselőház elnöke is lemondana legközelebb ellenzéki körökben már az utódját is ismerik, ki senki más, mint Radó Kálmán vas megyei főispán. Radó helyét egy képviselővel töltenék be, kit szintén ismernek az ellenzék körében. — Alig kell hozzátennünk, hogy ez mind csak tendencziózus koholmány, melyet az ellenzék azért terjeszt, hogy a világgal a válságot elhitesse.

Vaszary Kolozs Esztergom diszpolgára.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vaszary Kolozs hercegprimást Esztergom város képviselőtestülete — a mint nekünk távirják — ma nagy lelkesedéssel diszpolgárrá választotta.

A kolera.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szegedről jelentik, hogy a már-már teljesen megszüntnek vélt kolera ott újra fellépett, amennyiben ott tegnap négy újabb betegedési és egy halálozási eset fordult elő kolera következtében. A járványbizottság ismét összeül.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kolera mindig kevesebb áldozatot szed. Tegnap déltől ma délig összesen 21 megbetegedés és 9 halálozás fordult elő.

Csiky drámája Németországban.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Csiky Gergely „Nagy-mama” cz. darabját a bécsi siker után legközelebb Berlinben és Hamburgban is színre hozzák. A berlini Hofschau spieltheater és a hamburgi Stadttheater igazgatói most tesznek lépéseket az ösvégynél a darab megszerzése végett.

Bismarck a német parlamenti helyzetről.

Budapest, okt. 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből táviratozzák: Bismarck herceg egy barátjával folytatott beszélgetés alkalmával kijelenti, hogy a parlamentbe azért nem kíván belépni, mert a jelenlegi miniszterek csupán „Strohmannjai” a császárnak, a kikkel nincs kedve harcolni. Az egész politikai helyzetnek — véli Bismarck — nincs fikarcnyi értéke sem.

Az elfogott belgrádi hatóság.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Itt holnap határozzák el, hogy az elfogott belgrádi polgármestert és alpolgármestert fogva tartásuk továbbra is, vagy sem. Az bizonyos, hogy állásukat nem tarthatják meg s új választás lesz.

A kolera Belgrádban.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból sürgönyzik, hogy Szemendriában (Szendrő várában) az ázsiai kolera kitört. Tegnap öt betegedés történt, három meghalt. A hatóság a hajózási és vasuti forgalmat beszüntette, egész Szemendria elzáratott. Belgrádban magában két nap óta nem fordult elő koleraeset.

A carmauxi strájk.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A franciaországi bánya-munkás szindikátusok, segélypénzek és solidaritási nyilatkozatok gyűjtésére izgatnak. A carmauxi üzletemberek a rend helyreállítására kérik a kormányt, másként üzleteik tönkrejutásától félnek. A strájkoló munkások egy közgyűlése kijelentette, hogy a strikeot addig üzik, a míg a társaság beleegyezik az elbocsátott munkások visszafogadására.

A francia hadsereg Őrszáma.

Páris, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) A francia hadsereg összállományát az 1893. évre 486,954 főnyi legénységgel tisztekkel, csendőrökkel együtt 540,456 emberben állapították meg.

Meeting a bimetalizmus érdekében.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból távirják: Manchesteri tekintélyes kereskedők gyülekezete elhatározta, hogy az érték-kongresszuson a bimetalizmust mozdítsa elő. Balfoon, a vezérszónok azt vitatta, miszerint lehetetlen az arany és ezüst nemzetközi érték-viszonyának megállapítása. Nagybrittania egységes csere eszközét igényel, erre nézve a bimetalizmus nyújtja a legjobb megoldást.

Elsülyedt hajó.

Budapest, okt. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bombayból (Eldíndia) sürgönyzik, a város közelében egy „Románia” nevű angol hajó elsülyedt. A hajón összesen 117 ember tartózkodott, kik közül 108 a tengerbe fult.

köréből
sorokat
áthatva
üdvös
még a
délyvilá
hogy a
sadalom
dison
volna,
siker k
tagokat
kik a te
méletben
bajnokai
tornaszat
tisztább
volnának
nyelmen
kiknek a
a kiknek
tehát el
lyek bizt
a nagyte
tagjai köz
kint három
dán és sz
szokott gy
főképe a sz
ülő foglalk
a társadal
phisikai er
idegrendsze
délyvilágul

Budapest
eredeti távir
Gab
Buza ös
Buza tá
Tenger
Zab ös
Zab tá

— A bu
delmi es
(A „Tor
sertés ara
Öreg nehe
súlyban)
ronkint 30
kr. Fiatal
felüli súlyt
(pkint 25
krig. Fiatal
terjedő su
gyar sze
felüli súlyt
ronkint 22
krig. Könn
terjedő su
biai: Nehe
42.5—44 k
súlyban) 4
220 klgrig
Sertésle
vont készle
27-én felh
október —
1892. okt
120696 dr
irányzat

Forradalom Buenos-Ayresben.

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Buenos-Ayresből távirják, hogy a kormány csapatai, két óráig tartó ütközetben megverettek.

SPORT.

A helybeli torna- és vívóegylet köréből vesszük ezen megfigyelésre méltó sorokat: Egyletünk néhány buzgó tagja, áthatva a rendszeres testgyakorlás azon üdvös hatásának tudata által, melyet az, még a korosabb férfiak phisikuma és kedélyvilágára is gyakorol, azon faradozik, hogy az egyletbe új életet öntsön s a társadalom minél szélesebb körében tért hódítson a tornászat ügyének. Kívánatos volna, hogy ebbeli törekvésüket a kellő siker kövesse s hogy az egylet főképp oly tagokat nyerjen minél nagyobb számban, akik a testgyakorlat ügyének nemcsak elméletben, hanem gyakorlatban is buzgó bajnokai; vagyis a kiknek a rendszeres tornászat egészségügyi hatásáról sokkal tisztább fogalmuk van, mintsem képesek volnának csak egy gyakorlati órát is könnyelműen elmulasztani. Sokan vagyunk, akiknek az egészség kincs, de még többen a kiknek még a tőkájük is. Ne vessük tehát el magunktól azon eszközöket, amelyek biztosítják a célt, hanem iratkozzunk a nagybecskereki torna- és vívóegylet tagjai közé s járjunk el rendszeren, hetenkint háromszor, nevezetesen: hetfőn, szerdán és szombaton este 6—8 óráig tartatni szokott gyakorlatokra s meg fog győződni, főképp a szoba négy falai közé átkozott s ülő foglalkozásra kárhoztatott nagy tömege a társadalomnak, hogy nemcsak testök nyer phisikai erő és ruganyosságban, hanem hogy idegrendszerük is e mellett erősödjék s kedélyviláguk élénkül. (x)

Közgazdaság.**Délutáni tőzsde.**

Budapest, október 28. (A „Torontál” eredeti távirata.)

Gabna:

Buza őszre 7.40—42

Buza tavaszra 7.2—7.4.

Tengeri máj.—jun 5.03 05.

Zab őszre 5.46—48.

Zab tavaszra 5.67—68.

Sertés vásár.

— A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok távirata, október hó 28. (A „Torontál” eredeti távirata.) Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klggrammon felüli sulyban) 41—42 krig. Öreg közép (páronként 300—400 klg. sulyban) ———— kr. Fiatal nehéz (páronként 320 klg. sulyban) 44.5—45 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 44.5 45 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klg. sulyban) 45.5—46.5 krig. II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klg. sulyban) 41—42 kr. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 43—43.5 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyban) 45—46 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 42.5—44 krig. Közép (pkint 220—260 klg. sulyban) 42.5—44 krig. Könnyű (pkint 220 klg. sulyban) 42—43 krig. Sertésleltetés szám 1892. október hó 26 án volt készlet 122003 drb. 1892. október 27-én felhajtattott 2289 drb. — 1892. október —27-én elszállítottott 3596 drb. 1892. október 28 án maradt készletben 120696 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: változatlan.

REGÉNY-CSARNOK.**Az emberi fenevad.**

(La bête humaine.)

Regény.

— Irta: Zola Emil. —

NEGYEDIK FEJEZET.

(29-ik folytatás.)

A néni kétségkívül a legjobb meggyőződése szerint beszélt. Ámbátor tudva testvérének lelketlen voltát, annak némely kalandját, tragikus halála által valami nagyon meglepetve sem volt, de érezte annak szükségét, hogy bátyját védeni kell a család magas állása érdekében. A mi a szerencsétlen Louise-té történetét illeti, arról tudta, hogy a leánynak azelőtt már más férfiakkal is volt dolga.

— Képzeld magának bíró ur egy szép fiatal leányt, kicsit, finomat, kedveset, rózsásat, mint egy angyalka, aki hozzá olyan szelid, olyan istenfélő, hogy az ember az arczáról az egész menyországot leolvashatja. Szép! Már most ez az angyal 14 éves korában kebelbarátnője lesz egy brutális embernek, egy fuvarosnak, névszerint Cabouche-nak, aki előzőleg egy ember agyonütése miatt 5 évet töltött börtönben. Ez az ember az erdőet lakta, mint egy vadállat Bécourt-ban, hol szűkölködő atyját ott hagyta nyomorban sárból épített kunyhójában. Ott a felbagyott kőhányában élt, melyből csak nem egész Rouen kövezete kikerült. Itt, ezekben a sötét lyukakba kereste fel a kicsike az ő szelidített farkasát, a kitől az egész tájék felt és mint pestisest került, úgy, hogy annak egyedül, a világtól elzárva kellett élnie. Többször látták őket, a mint az erdőt járták ketten, kéz a kézben, a leány mint egy villi, a férfi pedig mellette mint egy vadállat. Hihetetlen viszony! Én természetesen ezt csak később tudtam meg. Louise-tet jó indulatból magamhoz vettem, hogy jótettet vigyek véghez. Szülei, Misardék, a kiket mint nagyon szegény embereket ismertem, azt mondták nekem, hogy minden verés dacára sem tudták odáig vinni a leányt, hogy Cabouchehoz ne szaladgáljon, a míg csak nyitva volt a háznál egyetlen ajtó is... És ekkor megtörtént a szerencsétlenség. Fivérem mellett Doinuiveben egyetlen cseléd sem volt. Louise-té és még egy asszony látták el a pavillonban a szolgálatot, mely pavillont fivérem magának tartotta fenn. Egy szép reggel a leány eltűnt és nem jött vissza többé. Szökése bizonyára elő volt készítve és kedveze bizonyára már várt rá, hogy elszöktesse és elcsábítsa... Hanem öt napra Louise-té halála után azt a hirt hordták széjjel, hogy fivérem merényletet követett volna a leánnyal. E szerint a körülmények olyan borzasztóak lettek volna, hogy a leány félőrülten szaladt Cabouchehoz és ott nála agyvelőgyulladásban halt volna meg. Hogy tulajdonképpen mi történt, azt nagyon bajos dolog tudni. Ellentmondó híreket lehetett hallani. Én a magam részéről azt hiszem, hogy Louise-té lázban halt meg, melyet éjjeli csatangelésai közben kapott. Ez volt az orvosi vélemény is... Azt hiszem, tisztelt uram, hogy ön belátja, miszerint a kicsike halálának nem az én bátyám volt az oka. Ez éppen olyan gyszázatos lenne, mint lehetetlenség.

Denizet ur figyelmesen hallgatta ezt az elbeszélést és minden beleegyező vagy tagadó mozdulat nélkül. Bonnehon asszony még szükségesnek tartotta megjegyezni: — Istenem, én nem akarom azt állítani, hogy fivérem nem tréfálkozott vele. Ő szerette a fiatalságot és daczára hivatalnoki arculatának, életkedvű volt. Mondjuk, hogy a leányt többször karjaiba zárta. — Ennél a szónál Lachesnayné arcát piroritotta be.

— De néném!

Ez azonban vállat vont.

— Miért hazudni a törvény előtt?

— Ő hát megölelte, valószínűleg kedvelte. Ez még nem merénylet... Ezt meg kíván-tam mondani, mert a fuvaros nem tudta ezt. Louise-té ebben bizonyára maga is hi-

bás volt. Aztán Louise-té ott maradt a kedvesénél állandóan s az a brutális ember ki tudja mit csinált vele... Ez az ember bolond és örült volt a dühtől és többek előtt fenyegetőzött, hogy az elnököt mint sertést szurja le, ha valahol találkozik vele.

Itt az eddig hallgatott bíró élénken félbe szakította őt:

— Ezt határozottan mondta s erre tanuk vannak, a kik ezt megerősítik.

— Ön többet fog találni, sem mint kellene kedves bíró... Szomorú történet volt ez s a rosszakarat egyáltalán nem akart elhallgatni Szerencsére fivérem olyan állást visel, mely őt mindezek felül emelte.

Bonnehon asszony csak most vette észre, hogy Denizet urnak mi a gondolatmenete. Ügyelt rá, hogy ebbe a dologba jobban bele ne keveredjék. A bíró felmentti őt, nem akarván a család szomorú szivességét továbbra is igénybe venni, vélekedék. Az irnok úgy helyezte el jegyzőkönyvét, hogy a jelenlevők aláírassák. A kihallgatás a jegyzőkönyvekben úgy volt visszaadva, hogy kimaradt abból minden felesleges, vagy kompromittáló szó, úgy hogy Bonnehon asszony, kezében a tollal nem állhatta meg, hogy ne mosolyogjon hálásan a sovány és sárga Laurent urra, a kit azelőtt egyáltalán észre sem vett.

(Folytatása következik.)

Szerkesztői üzenetek.

— M. L. urnak, Sz.-d. — Az „Elhatározás” Petőfi hangjának az utánzása, kevés szerencsével. Ennek semmi értelme:

Versbe zárva csókolgatni

Szép leányok ajakát...

Ugy-e versnek hangja, mint a többi már nem divat; a „Mult és jelen” címűben p. o. „lányi sziv sugararóli” beszél. Ilyen a „Vadászdal” is, mely valami régi opera librettojára emlékeztet „bahó”-ival. Mintha nem olvasott volna egyebet a negyvenes éveket megelőző poétáknál! Tesék modern poétákat tanulmányozni. A „Mindennapi történet” sem ér többet; taposott uton halad s szerző nem olvassa az új novellisztikát. Ha egyszer ide kerülne, örömet beszélne meg ezeket a dolgokat, mert az igyekeseket szívélyesen méltányoljuk.

Nyilttér.*)

Csíkos és koczkás selyem-szöveteket, Louisina, Foulard-Sürak-Taffeta, nemkülönböztetve Merveilleus selymeket is méterenként 45 krtól 3 ft 85 krig egyes öltönyökre, vagy egész végekben is postabér- és vámmentesen szállít **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó. (30—49.3ⁿ)

* Az e rovat alatt közlöttért nem vállal felelősséget a szerk.

2. Bérlet VÁROSI SZÍNHÁZ 1. sz.**K. Kopácsi Juliska urnő,**

a budapesti népszínház volt elsőrendű művésznőjének utolsóelőtti felépité és

— jutalomjátéka. —

Szombaton, 1892. évi október hó 29-én.

N Á N I

100 aranyat nyert eredeti énekes népszínmű 3 felvonásban Irta Follinus Aurél, zenéjét szerző Konti József. (Rendező Deréki. Karnagy Németh.)

S z e m é l y e k :

Özv. Molnárné	Oláhné Henriette
Józi)	Rózsahegy K.
Bódi)	Szarvassi Sandor
Kreuzer Mihel, sváb paraszt	Deréki Antal
Náni	K. Kopácsi Juliska
Szepe	Kövess Albert
Lupi bácsi	Vágó István
Sándor fia, jogász	Németh János
Szilárd Péter, földbirtokos	Liptay Lajos
Rózsa, leánya	Kiss Ilona

A darabban előforduló „Sváb-tánczot” tánczolják Deréki, K. Kopácsi Juliska és Kövess Albert.

— Kezdeté pont 7¹/₂ órakor este. —

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Főmunkatárs: Jurkovic Aladár.

H i r d e t é s e k.

564. B. v. k. szám. 1892.

(514—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alólirott kiküldött által közhirrre tétetik, miszerint a tekintetes budapesti kir. kereskedelmi törvényszék mint váltóbiróságnak 1890. évi 71618. szám alatt kelt végrehajtást rendelő s a nagybecskereki tekintetes kir. járásbiróságnak 1892. évi 8987. szám alatt kelt árverést rendelő végzése alapján.

Az országos keresztény önszegélyző és fogyasztási szövetség budapesti bejegyzett cégnek Parivodits Mladen szerbittebei lakosnál 100 frt tőke és jár. iránti végrehajtás útján 1891. évi február hó 4-ik napján lefoglalt 400 frtra becstül 40.000 drb cserépből álló ingóknak Szerbittebe községháza előtti téren birói árverésen, készpénzfizetése mellett leendő eladatása 1892. évi november hó 4-ik napjának d. e. 9 órára tüzetik ki, a nagybecskereki kir. járásbiróság 1892. évi 8987. sznak végzése alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. tetz. 111. § ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirotthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítetetését nem gátolván, igénylők a vételár fölöslegére fognak utasítani.

Nagybecskerek, 1892. évi október hó 8-ik napján.

Kiss,
kir. bir. végrehajtó.

8389. kig. szám 1892.

(511—3.2)

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye nagyszentmiklósi főszolgabírói járásában bekebelezett Szerhcsanád községében ujonnan szervezett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Javadalmazás évi 400 frt.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy kellően felszerelt kérvényüket folyó évi november hó 29-ig alulirt főszolgabíróshoz nyujtsák be.

Nagyszentmiklós, 1892. évi október hó 26-án.

Főszolgabíró szabadságon:
S z é p f y, szolgabíró.

8352. kig. szám 1892.

(510—3.2)

Pályázat.

Torontálmegye szerbnagyszentmiklósi és az evvel egybeépült Németnagyszentmiklós községében megüresedett községi orvosi állásra ezennel pályázatot nyitok.

Felhivom az ezen állásra törvény szerint képesítetteket, hogy kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi november hó 20-ig alulirt szolgabírói hivatalhoz nyujtsák be.

Javadalmazása következő: 600 frt fizetés, 80 kr. éjjeli, 40 kr. nappali látogatási, 20 kr. halottkémlési díj. Ambuláns betegek 20 krt fizetnek. Szegények ingyen gyógykezeltetnek.

Nagyszentmiklós, 1892. évi október hó 25-én.

Főszolgabíró szabadságon:
S z é p f y, szolgabíró.

1643. kig. szám 1892.

(507—3.3)

Árverési hirdetmény.

Alólirott község előljárósága részéről — a községi képviselőtestület idei 24. számú határozata alapján — ezennel közhirrre tétetik, hogy a község tulajdonát képező 100. öi. számú ház (korcsmai helyiség) a hozzá tartozó kerttel folyó 1892. évi november hó 19-én d. e. 9 órakor 1893. évi január hó 1-től kezdve 3 egymásután következő évre nyilvános árverés útján haszonbérbe fogadadni.

Kikiáltási ár 300 forint.

Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt a fenti kikiáltási ár 10 százalékát vagyis 30 frtot az árveréstvezető közegek kezéhez bánatpénzül letenni.

Az árverési feltételek naponta a hivatalos órák alatt a községi irodában megtekinthetők.

Keviszöllös, 1892. évi október hó 20-án.

Bolianacz Mátyás, **Baba Panu,**
jegyző. albiró.

Vételre

kerestetik Torontál- vagy Pestmegyében fekvő

3-4 ezer holdas birtok.

Ajánlatok ügynökök kizárásával

Dr. Németh József

ügyvédhez, Budapesten, V. kerület, Sas-utcza 11. szám
(502—3.2) intézendők.

H i r d e t é s e k

felvételnek

e lap kiadóhivatalában

Uri-utcza 276-4. szám alatt.

563. B. v. k. sz. 1892. (515-1.1)

Arverési hirdetés.

Alólirott kiküldött által közhírré tétetik, miszerint a tekintetes budapesti kir. kereskedelmi törvényszék mint váltóbiróságnak 1891. évi 49017. szám alatt kelt végrehajtást rendelő s a nagybecskereki tekintetes kir. járásbiróságnak 1892. évi 8986. szám alatt kelt árverést rendelő végzése alapján.

Az országos keresztény önszegélyző és fogyasztási szövetkezet budapesti bejegyzett czégnek Rakszity Szima szerbittebei lakosnál 200 forint tőke és jár. iránti kielégítési végrehajtás utján 1891. évi november hó 5-ik napján lefoglalt 340 forintra becsült tengeri, buza, lovak, kocsi sthiből álló ingóknak Szerbittebe községi háza előtti téren birói árverésen, készpénzfizetése mellett leendő eladatása 189. évi november hó 3-ik napjának d. u. 3 órára tüzetik ki, a nagybecskereki kir. járásbiróság 1892. évi 8986. sznak végzése alapján.

Egyuttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból kinem tűnik, úgy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, miszerint az 1881. évi LX. tcz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólirotthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölőselegére fognak utasíttatni.

Nagybecskerek, 1892. évi október hó 8-ik napján.

Kiss,
kir. bir. végrehajtó.

A „Bécsi élet- és járadék-biztosító intézet“ főügynöksége.

Biztosítás halálesetre cholera következtében.

T. CZ.

Biztosítunk cholera következtébeni elhalálozásnál 30 forint díj mellett háromhavi időtartamra

5000, azaz ötezer osztr. ért. forintot
(azaz 10,000 koronát)

bárkinek, előleges orvosi vizsgálat és bevallás nélkül, a 20 éves kortól 65 éves korig.

A biztosított összeg a hátrahagyottaknak azonnal kifizettetik, ha a biztosított a kitért idő alatt bárhol cholera következtében meghal.

A biztosítási kötvény általunk itt helyben azonnal kiállítatik, s csupán azt kívánjuk, hogy a biztosított a kötvényt személyesen vegye át.

10,000 forintnál nagyobb összegre egy személy ezen módzatok mellett nem biztosítható.

Kiváló tisztelettel

A „Bécsi élet- és járadék-biztosító intézet“

főügynöksége Nagybecskereken.

Hirtenstein és Reiner.

(509-1.1)

Felvilágosításul!

Vannak emberek, a kiket a kenyérrigység minden tisztességűdől kivetkőztet.

Igy esett meg most, hogy

egy versenytársunk
teljesen fejet vesztvén

az Esterházy cognac bámulatos sikerén, (és mindenesetre a saját gyártmányának hanyatló kelendőségén — a mi nekünk oka pedig csakis ő maga lehet), oda jutott, hogy valótlán és nevetséges vádakat szór ellenünk s ez által igyekszik bennünket megkárosítani. Érdekeit ilyen eszközökkel védő versenytársunk fogadja részvétünket! Részolgál.

Részünkről csak azt emlíjük meg röviden, hogy

csakis az Esterházy cognac

lett minden kiállításán, melyen részt vett, első díjakkal kitüntetve, hogy

csakis az Esterházy cognac-gyár

kapott orvosektől, gyógyszerészeketől, kereskedőktől és a nagy közönség köréből ezrekre rugó elismerő leveleket és hogy

csakis az Esterházy cognac

kedvence a nagy közönségnek.

Mi csakis a nagy közönség véleményét tartjuk mérvadóknak, ez pedig hatalmasan nyilvánult meg mindenfelé hangosztatván

Esterházy cognac a legjobb!

Szavatulunk cognacunk jóságáért, ez szerezte meg nekünk a nagy közönség rokonszenvét, melyet — a verseny dühöngő támadásai ellenére — megtartani, sőt tőlünk telhetőleg fokosni igyekszünk majd.

Tisztelettel

Gróf Esterházy Géza-főle

cognac-gyár

Budapest—Angyalföld.

(286-11.10)

Kiállítás Páris 1889 arany érem.

Legnagyobb eredmény!! Próbálatok és itéjetekek!!

A valódi

TORD-TRIPPE

kiirt patkányt, egeret és vakondot anélkül, hogy más háziállatoknak kárt okozna.

Ezen szer sem Arsenikumot, sem Strychnint, sem Phosphort vagy más a hányást ingerlő szert nem tartalmaz és háziállatoknak teljesen ártalmatlan.

Egy csomagára 50 kr.

Ezer forintot fizetek annak, ki bebizonyíthatja, hogy egy a Tord-Trippet felülmuló szer létezik, mely főképen — mint ez — a háziállatoknak nem árt, míg ellenben más phosphor-vegyülek elpusztít kutyát, macskát, és legkellemetlenebb büst terjeszti.

A. COUSSEAU Traverse Gazzino

Marseille.

Egyedüli raktár Nagybecskerek részére

R. Sporer,

fűszerkereskedésében Gabona-tér. (500-4.1)

Rothmiller Tivadar.

Női divatárunk.

Két elsőrangú bécsi női divatárú czég bizalmából azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy ezeknek áruiból helyben dus választéku bizományi raktárt tarthatok, a mi által a t. cz. közönség legfokozottabb igényeit is kielégíthetem.

Hogy a t. hölgyközönség ezen áruk kitünő és izléses kiállításáról, valamint azok szoliditásától magának meggyőződést szerezhessen, azok megtekintését b. figyelmébe ajánlom. Különös figyelembe ajánlom **Párisi divatdarabok** (bécsi vámjelzéssel ellátva) és pedig **őszi téli kabátok, esőköpenyegek, dolmányok, felöltők** stb. stb.

Végül ajánlom dusan felszerelt

uri- és gyermek-ruharaktáromat

valamint divatszöveiteimet mérték szerinti megrendelések számára.

Izléses kivitel és legolcsóbb árak.

Kiváló tisztelettel

ROTHMILLER TIVADAR,

női divatcikkék bizományi raktára, uri- és gyermek-ruharaktár
Nagybecskerek.

(429—15.11)

Rothmiller Tivadar.

KATHREINER

Kneipp-
malátá-
kávéja

Csak a
mellékelt
védjeggyel
valódi.
Utánzásoktól
óvakodjunk.

Utólérhetlen kávépótlék.

Mindenütt kapható.

(481—10.4)

1891 Zsárfab díszítéssel. 1891 Temesvár arany-érem.

KWIZDA-féle

Korneuburgi barom-tápláló-por
lovak, szarvasmarhák és juhok részére.

Közel 40 éve annak, hogy a legtöbb istállóban a legnagyobb eredménnyel használják, etvágytalanság, rossz emésztés ellen, a tehénknél a tej javítása és szaporítása érdekében; hathatósan előmozdítja az állatok természetes ellentálló képességét a ragadós betegségek ellen.

$\frac{1}{1}$ doboz ára 70 kr., $\frac{1}{2}$ doboz 35 kr.

A vásárlásnál tessék ügyelni a védjegyre és határozottan Kwizda Korneuburgi barom-tápláló-por tessék kérni. Valódi kapható a gyógyszerészeknél és droguistáknál.

Főraktár: **KWIZDA JÁNOS FERENCZ.**
cs. és k. osztr. és kir. román udv. szállító, Kórgyógyász, Korneuburgban Bécs mellett. (5311—15 13)

Tavaszi
gyógyítás
Nyári
gyógyítás
Őszi
gyógyítás
Téli
gyógyítás.

Legjobb
bedörzsölő
szer
köszvény
csúz
és minden
meghülési
betegségek
ellen.

MOLL SEIDLITZ POR

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestajlok, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálka, székrekedés, májbajok, vértolulás, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerertáiraiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Sztéküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko P. J., lelkesz Honnenschlagban.

Csak akkor valódi

ha minden dobozon a gyár-
jegy, egy sas és MOLL
A. sokszorosított czége
látható.

(11—40)

**MOLL-FÉLE FRANCIA
BORSZESZ ÉS SÓ**

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési szer köszvény, csúz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. — Egy önozott eredeti üveg ára 90 kr. — Fő szteküldés Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9 sz. Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettnek. Két üvegnél kevesebb nem küldetik. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkesz Micholupban.

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL
A. védjeggyel tünteti fel és
„A. MOLL” feliratu öno-
zattal van zárva.

Nagybecskereken kapható Kellner J., Kovács S., Moczkovcsák D. gyógyszer. és Haidegger Ö. urnaknál.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pálnál Nagybecskereken.